

Anna Sąkol

SYNAXIS BALTICA, SUMMER ACADEMY RUSSIA 2008

Synaxis Baltica to istniejąca od 2001 roku sieć menedżerów kultury z krajów bałtyckich, którzy działają lub zamierzają działać na polu zarządzania kulturą. Uczestniczy w niej 11 uniwersytetów i partnerskich instytucji z Danii, Estonii, Finlandii, Niemiec, Litwy, Łotwy, Norwegii, Rosji, Szwecji i Polski. W roku 2008 w Summer Academy uczestniczyły Aleksandra Junga i Anna Sąkol, studentki zarządzania kulturą w ISP UJ.

Każdego roku jeden z krajów partnerskich organizuje Summer Academy – Letnią Akademię Menedżerów. W ramach przedsięwzięcia studenci kierunku zarządzanie kulturą spotykają się w jednym z krajów projektu, aby pracować wspólnie nad konkretnym zagadnieniem dotyczącym sfery zarządzania sztuką i polityki kulturalnej. Projekt ma na celu pogłębienie wiedzy studentów na temat celów polityki kulturalnej poszczególnych krajów, sposobów zarządzania charakterystycznych dla danego obszaru oraz sposobów tworzenia sieci współpracy jednostek państwowych z organizacjami pozarządowymi.

Letnie Akademie projektu Synaxis Baltica są doskonałym miejscem na wymianę poglądów i doświadczeń związanych z organizacją projektów kulturalnych. Są również miejscem nawiązywania zagranicznych kontaktów z osobami, które w przyszłości mogą stać się partnerami przedsięwzięć. To właśnie jeden z głównych celów projektu, by stworzyć sieć partnerów regionalnych, wykładowców, trenerów, mediatorów zainteresowanych wspólną działalnością w polityce kulturalnej. W trakcie dyskusji i warsztatów uczestnicy mają okazję obserwacji sposobów pracy w innych kulturach niż własna.

Temat Letniej Akademii 2008 zorganizowanej w Rosji brzmiał: *Odkrywanie nowych kulturalno-historycznych atrakcji. Wspieranie Socjokulturowego Potencjału Regionu. Dziedzictwo Kulturowe i Turystyka Kulturalna*. Organizatorem było INTERSTUDIO z Sankt Petersburga.

Program został podzielony na dwie części. Pierwsza składała się z wykładów, spotkań i prezentacji mających umożliwić nam zdobycie wiedzy i umiejętności potrzebnych do wykonania zadania w drugiej części spotkania.

Sankt Petersburg

Pierwsze dni Letniej Akademii uczestnicy spędzili w Sankt Petersburgu. 21 uczestnikom-studentom oraz kilku wykładowcom organizatorzy zapewnili możliwość podziwiania przepięknych, monumentalnych budowli podczas rejsu statkiem po kanałach i obejrzenia bogatych zbiorów Ermitażu. Wykłady specjalistów na temat historii miasta Tikhvin oraz rozwoju turystyki w regionie leningradzkim miały na celu merytoryczne przygotowanie studentów do zadania, które mieli wykonać w drugiej części Akademii.

Tikhvin

Główne obrady Letniej Akademii odbywały się w Tikhwinie, niewielkim miasteczku w regionie leningradzkim, oddalonym o 200 km od Sankt Petersburga. Tikhvin to miejsce kontrastowe: z jednej strony pełne melancholijnych wspomnień o dawnej świetności bogatego miasta na szlaku hanzeatyckim zderzonych ze współczesną biedą, smutkiem szarych blokowisk i brakiem pomysłów na przyszłość.

Tikhvin ze swoją wyjątkową architekturą jest na liście 430 rosyjskich miast historycznych. Tutaj w zabytkowym, wypełnionym wspaniałymi freskami monasterze Uspieńskim znajduje się bardzo ważna relikwia Kościoła prawosławnego – tikhwińska ikona Matki Boskiej. W tym mieście urodziło się lub mieszkało wiele znanych osób, np. kompozytor Rimski-Korsakow, w którego dawnym domu mieści się obecnie bardzo ciekawe muzeum.

Tikhvin ma niezwykle potencjał dla rozwoju kulturalnej, pielgrzymkowej, edukacyjnej i rekreacyjnej turystyki, a zadaniem studentów, uczestników tegorocznego spotkania Synaxis Baltica, było odkrycie go i zaproponowanie spójnych planów marketingowych dla stworzonych przez siebie projektów. Głównym założeniem było, aby te nowe pomysły atrakcji turystycznych wykorzystywały walory kulturowe i naturalne Tikhvina oraz przyczyniały się nie tylko do rozwoju turystyki kulturowej, ale służyły też miastu i jego mieszkańcom.

Część pierwsza

Cztery dni pobytu w Tikhwinie wypełnione były intensywną pracą. W trakcie zajęć z panią Claire Giraud-Labelle z Université Catholique de l'Ouest dyskutowano na temat pojęcia dziedzictwa kulturowego, znaczenia tego terminu w różnych językach. Omawiano też problem tłumaczenia, „mediacji” dziedzictwa, zabytku, ważny np. przy decydowaniu o sposobie ekspozycji obiektu w muzeum lub rewitalizacji budynku. Pan Patrice Giraud przeprowadził bardzo ciekawe warsztaty na temat fotografii. W czasie zajęć z panią Ireną Alperyte, wykładowcą z Akademii Sztuk Pięknych w Wilnie, uczestnicy trenowali m.in., jak zarządzać projektem czy stworzyć plan marketingowy w wyniku pracy zespołowej, tzw. burzy mózgów.

Studenci przekazywali innym informacje na temat turystyki kulturowej w swoim kraju z wykorzystaniem materiałów i prezentacji multimedialnych, które byli zobligowani wykonać po zakwalifikowaniu się na wyjazd.

Dzięki kilkugodzinnemu programowi zwiedzania poznaliśmy wspaniałe, ale często zapomniane i zaniedbane zabytki miasta. Odwiedziliśmy też lokalne instytucje kulturalne, muzea, a rosyjska grupa folklorystyczna oraz młodzież należąca do zespołów artystycznych zaprezentowały nam swój dorobek.

W celu zgromadzenia informacji potrzebnych do stworzenia projektów organizatorzy zapewnili nam możliwość spotkania z przedstawicielami władz miasta oraz instytucji związanych z kulturą i turystyką podczas debaty w Urzędzie Miejskim oraz indywidualnych wywiadów.

Część druga

Dzień przeznaczony na wycieczkę do Starej Ładogi, legendarnej stolicy dawnej Rosji, połączony ze zwiedzaniem twierdzy, popularnej atrakcji turystycznej, miał być dla uczestników inspiracją i ostatnią okazją do „zaczepnięcia świeżego powietrza” przed czekającą intensywną, żmudną pracą nad stworzeniem własnych projektów.

Następnego dnia studenci zostali podzieleni przez organizatorów na grupy do realizacji zaproponowanych przez siebie tematów pracy. Zadbano o to, aby członkowie reprezentowali różne narodowości i aby w każdej grupie znalazła się jedna osoba pochodząca z Tikhvina. Uczestnictwo studentek z wydziału filologicznego mieszkających w Tikhvinie umożliwiło większe dopasowanie opracowywanych projektów do rzeczywistych potrzeb miejsca. Nad przebiegiem pracy wszystkich grup czuwała pani Irena Alperyte, a do swojej dyspozycji mieliśmy świetnie wyposażone Centrum Komputerowe.

Każdy z uczestników zauważył brak zaangażowania i aktywności społecznej mieszkańców miasta, dlatego większość projektów poruszała również ten aspekt.

Moja grupa proponowała zorganizowanie etnograficznych targów sztuki, kilkudniowego wydarzenia odbywającego się w przestrzeni miejskiej. Planowaliśmy wykorzystać nie tylko typowe dla imprez plenerowych lokalizacje, ale również place, skwery, boiska szkolne w centrum miasta do zorganizowania miejsca prezentacji tradycyjnej kultury, muzyki, tańców, opowieści licznych grup etnicznych regionu. Istotną część wydarzenia stanowiłaby sprzedaż tradycyjnych potraw, produktów spożywczych oraz rękodzieła. Zlokalizowanie wydarzenia w wielu miejscach jednocześnie, dostosowanie programu do różnych grup odbiorców, połączenie wielu dziedzin twórczości artystycznej i zaangażowanie mieszkańców w realizację projektu miały gwarantować powodzenie inicjatywy. Inne grupy postulowały stworzenie parku miejskiego, gdzie odbywałyby się warsztaty artystyczne i koncerty, centrum konferencyjne dla ekspertów z dziedziny religioznawstwa i historii sztuki lub organizację gry miejskiej – survivalowej trasy dla młodzieży z całego regionu.

Nasze pomysły zostały zaprezentowane przedstawicielom miasta, organizacji kultury, dziennikarzom oraz przedstawicielom Synaxis Baltica, którzy przyjechali do Tikhvina na coroczne spotkanie koordynatorów.

Podsumowanie

Tegoroczną edycję Summer Academy można uznać za bardzo udaną. Wszyscy uczestnicy podkreślali zalety pracy w międzynarodowej grupie oraz wymianę doświadczeń i możliwość przetestowania teoretycznej wiedzy zdobytej w toku studiów w praktyce. Przedstawiciele INTERSTUDIO dołożyli wszelkich starań, aby program Letniej Szkoły był ciekawy, różnorodny, a jego realizacja przebiegała zgodnie z planem. Istotne i bardzo pozytywne jest również zainteresowanie przedstawicieli władz miasta Tikhvina naszym spotkaniem i powstającymi projektami. Chętnie służyli nam pomocą i udzielali wszelkich potrzebnych informacji, z uwagą też wysłuchali naszych propozycji.

Zadanie postawione przed studentami było bardzo interesujące i absorbujące, ale również niezwykle wymagające. To jedyny, moim zdaniem, aspekt rosyjskiej Letniej Szkoły, który wymaga krytyki. Uważam, podobnie jak inni uczestnicy, że czas przewidziany na stworzenie własnych, szczegółowych planów marketingowych był zbyt ograniczony, a napięty harmonogram nie uwzględniał czasu na integrację uczestników, dyskusje, a zwłaszcza na podsumowania przebiegu projektu w trakcie trwania i po zakończeniu, co powodowało czasem przemęczenie i niepotrzebne spiecia.

Mimo to bardzo pozytywnie oceniam pobyt w Rosji i udział w Akademii Letniej jako okazję do poznania innego kraju oraz specyfiki pracy menedżera kultury i realizacji projektów kulturalnych oraz wymianę doświadczeń ze studentami z krajów partnerskich.

Więcej informacji na temat sieci Synaxis Baltica oraz corocznych Summer Academies można znaleźć na stronie internetowej www.synaxisbaltica.com